DISPUTATIO JURIDICA
DE
OBSTAGIO.

Quam
Divina adsistente gratia,
Ex consensu & permissu Magnifici, Nobilissimi & Amplissimi JCtorum Ordinis in Illustri ad Salam Academia,

Patrocinante
Viro Nobilissimo Amplissimo Consultissimo
DOMINO
ORTHOLPHO FOMANNO,
JCto Eminentissimo, Professore hujus Academiæ Publico Celeberrimo, Nobilissimæ Facultatis Juridicæ Decano Spectatissimo, Consiliario Saxonico Gravissimo, Curiæ Provincialis ac Scabinatus Assessore Dignissimo,
Patrono Fautore ac Præceptore suo, honoris & observantiæ cultu ætatem prosequendo,
Publicæ dimicationi exponit
In Auditorio Jureconsultorum
VALENTINUS Grunß/
Quedlingburg. Saxo.
Ad diem Junii, M DC XXXIX.

DENUO RECUSA M DC XCIIX.

In Nomine Domini Nostri JESU Christi, qui & res penitus desperatas donare & consummare virtutis magnitudine potest *l. 1 §. 2. C. de V. J. E.* ad omnia consilia omnesque actus semper progredimur *l. 2. C. de off. Praef. Afric.*

PRÆLOQUIUM.

NEmo sane hominum in tanta rerum omnium abundantia vivit ut nullius opis ac auxilii aliquando egeat, sed cum hunc fortuna prospera Crœsum, illum adversa Irum elegerit, & nihil in humanis sibi sit sufficiens, factum est, ut mutua indigentia compulsi homines coire, in mansuetudinemque venire coacti fuerint. Etenim dum nullus inveniatur qui sibi undiquaque sufficere queat, provida natura optimè cavit, ut quod aliis deest, aliis superesset *l. 1. pr. ff. de contr. empt.* Hinc dicitur, usu exigente & humanis necessitatibus omnes penè contractus fuisse introductos, ut emptio, venditio, locatio, conductio, societas, depositum, mutuum & alii innumerabiles, *§. 2. Inst. de J. N. G. & C. l. ex hoc jure gentium 5. ff. de J. & J.* Jura igitur ab initio statim commercia & contractus invenerunt, quæ faciliorem redderent vitam & societatem hominum in comparandis necessa-

riis & distrahendis superfluis, ut scitè scribit *Petrus Gregor. lib. 1. de Republ. c. 1. n. 21.* Neque enim ulla Respublica consistere potest, nulla hominum societas sine rerum permutatione mutuatque commutatione, inquit *Balduin. ad L. LXII. Tabb. c. 5.* Neque ulla esse societas potest, nisi sit permutatio, neque permutatio nisi sit æqualitas, neque æqualitas nisi etiam sit commensuratio &c. *Aristot. lib. 5. Ethic. Nicomach. c. 5.* Cum autem in contractibus sæpe fides non servetur, factum est, ut contractui pactum aliquod executivum sæpius apponi soleat: Quippè plerique ex inconsulta levitate promittunt. *Hillig. in Donel. lib. 12. c. 11. lit. C. & ut Wesenb. in ff. de Pact. n. 9. ait.* Sæpe, dum nos alteri dare volumus, lingua præcurrit mentem: sæpiusque ex affectione quadam potius, quam ἐκ προαιρέσεως studia & officia nostra deferimus magis conciliandæ benevolentiæ quam obligationis inducendæ causa, *§. 2. vers. cæterum si, ut plerumq; sermonibus fieri solet, dixit &c. Inst. de milit. testam.* Hinc nonnunquam inter contrahentes agitur, ut si constituto tempore debitum non solvatur aut debitor in mora sit, creditori liceat injicere manum in bona obligati, *Coler. de Process. Execut. part. 1. cap. 5. per totum:* interdum convenitur, quod æque liceat in personam manus injicere, sicut in bona cum captura videlicet debitoris, quæ ipsa quoque inter species executionis refertur, secundum *Br. in l. 15. qui Reipubl. 44. n. 3. ff. ex quibus causis major. per l. 1. & 2. de cess. bon.* Atqui ea ipsa executio, per detentionem personæ non est uniformis, sed diversimoda; quia vel agitur, ut persona debitoris, in eventum moræ, includatur carceri, de quo habetur *per Gloss. & Doctores in l. ob æs C. de act. & obligat. c. lator extra de pignor. & notant.* Legistæ in *l. creditores 3. de pignor. Coler. d. part. 1. c. 6. n. 3. Berlich. part. 2. concl. 27. n. 1. & seqq. Mynsing. cent. 6. obs. 51. Geil. 1. obs. 26. Novell. Elector. August. part. 2. Const. 21.* Vel convenitur, ut ad creditoris instantiam Reus per judicis officium arrestetur tamdiu, donec creditori satisfiat. *Molin. in consuet. Paris. tit. 2. gloss. 1. verb. arrest. Coler. d. l.* Interdum debitor se ad pœnam Excommunicationis vel Banni Imperialis obligat, si

in ter-

in termino præfixo non satisfaciat. *Berlich. d. concl. n. 32. Geil. d. P. P. c. 2.* Non ita rarò etiam in stipulationem deducitur, ut in casu non factæ solutionis debitor, ad requisitionem Creditoris, ipsemet se sistat in convento ac determinatò loco, inde non recessurus donec debitum solvat quod genus executionis in personam *Obstagium* vocamus, de quo habetur textus *in c. ex rescripto extra de jurejur.* De quo Obstagio cum animus sit pluribus agere, sisto, Bono cum DEO, thesin 1.

Thesis I.

DE Obstagio igitur cum simus acturi maximè necessarium esse duco, à definitione ordiri, quo eo facilius innotescat, quid sit, de quo disputemus; prout illud eleganter monet Imper. noster *in l. 13. §. utrum ita 3. ff. de reb. dub. dicens:* Animadvertendum igitur est quid sit, de quo quæritur. Cum quo etiam convenit *quod Aristot. 3. metaph. c. 8. & Cic. l. 1. de Orat. inquit:* In omnibus disputationibus id fieri oportere censeo; ut quid illud sit, de quo disputetur, explanetur, ne vagari & errare cogatur oratio, si ii, qui inter se dissenserint, non idem esse illud, de quo agitur, intelligant.

II. Definitur autem Obstagium, quod sit conventio quædam desistendo & non recedendo ex certo loco, donec conventis satisfiat: *Hering. de fidejuss. cap. 17. n. 66. Coler. de process. execut. part. 1. c. 8. n. 4. Modestin. Pistor. part. 2. consil. 1. n. 9.*

III. Obstagium Germanicè dicitur, die Leistung; & derivationem habet à vocabulo, leisten/ quod præstare significat. Ich will leisten was ich gelobet habe/ i. e. stabo promissis, seu conventa servabo, *Coler. d. l. n. 31. Hering. d. l. Geil. 2. obs. 45. n. 1. Dan. Møller. lib. 3. semestr. cap. 30.* Obstagium deinde dicitur die Leistmanung; & puto, exinde; quia si pacta conventa, sub obligatione obstagii, non servantur, promittens wird in die Leistung gefordert/ hoc est: admonetur per literas creditoris, ut se juxta obligationis formu-

lam in loco convento sistat, non recessurus, donec conventis satisfiat *Geil. d. obs. 45. n. 1. & ib. de P. P. cap. 2. n. 5. & 6. Sichard. l. ob. as n. 5. C. de obligat. Caler. d. l. n. 5. Hering. d. loco.* Tertiò etiam dicitur das Einreiten / & quidem inde, quia promittebant, nisi solutio in termino fieret, se quamprimum cum tot equis ac ministris, quot in tabula cautionis expressi essent, in locum conventum profecturas, nec prius inde discessuros, antequàm creditoribus sufficienter satisfactum esset. *Dan. Moller. lib. 3. semestr. cap. 30. Joan. Köppen in decis. juris quaest. 3. in pr.* Land-Recht *lib. 2. artic. 11. §.* hat er auch jenem gelobet/dafür einzureiten. *Modestin. Pistor. part. 2. cons. 1. n. 2. ibi.* Soll nun in obligatione dandi der Bürge sich zu nichts anders verpflichten können / denn der Principal: so will folgen / daß diese Bürgschafft zu Recht unkräfftig. Denn es haben sich die Bürgen nicht eben zu dem verbunden / darzu sich der Principal verpflichtet / der Principal ist Geld schuldig / und hat sich verpflichtet / die vorgestreckten 600. fl. wieder zu geben; die Bürgen aber haben sich zu keinem Geld verpflichtet / sondern auf des Gläubigers Erfordern einzureuten.

IV. Sicuti autem ex jure gentium secundario (non verò ex jure naturali secundario nam unum esse jus naturale, duplex verò jus gentium Treusl. rectè statuit) bella orta sunt, & captivitates secutæ & servitutes, quæ sunt naturali juri contrariæ, dum ab initio omnes homines liberi nascebantur, & omnes penè contractus introducti sunt, de quo in præloquio fusius dictum est: ita Obstagiis quoque originem ex Jure Gentium traxit, quæ jura duraverunt usque ad tempora Romani Imperii. Nam hostes devicti ab Imperio vel Imperatoribus, & econtra, cogebantur dare Obsides, ut pacem facerent vel pactum servarent, *Felin. c. ex rescripto 1. 6. fall. 2. de jurejur. Hi* exemplo eorum, qui apud hostes sunt *l. ejus qui 8. ff. qui testam. fac. poss. Arum. de jur. publ. vol. 1. pag. 224. Hillig. in Don. lib. 6. c. 5. l. E.* multa majora privilegia aut libertatem non habebant quam captivi, cum testari non possint nisi eis permittatur. *l. 11. ff. qui testam. fac. poss. Schneidew.*

dew. §. *fin. n. 4. Inst.*, *h. t. Sichard. ad Rubr. C. qui testam. fac. poss. vel non: n. 14.* Ubi hanc rationem addit, quia servi non habent testamenti factionem *l. 19. ff. h. t.* Obsidem verò vel in Obstagio esse, est quandam speciem servitutis inducere, & donec Obsides sunt in Obstagio, habentur pro servis. Imò captivis comparantur & ipsorum bona non transeunt ad hæredes, sed fisco applicantur *l. 31. ff. de jure fisci. Gothofred. ad l. 11. qui testam. fac. poss. Meier. in colleg. argent. h. tit. n. 6.* Permittitur autem ipsis testari ab ipso Principe vel expresse vel tacitè *Gloss. d. l. 1. Sichard. d. n. 14.*

V. Nostro vero seculo cum inter nos Christianos servitus locum non habeat, *Rittershus. in Nov. part. 4. cap. 7. n. 12. in fin. Zas. ad tit. de Stat. hominum. Bodin. 1. de Republ. c. 5. Trentl. part. 1. dis. 2. th. 2. l. E. & disput. 24. th. 11. F.* siquidem Germania ex Cornelii Taciti sententia in libello de moribus Germaniæ, veros servos nunquam habuit. *Geil. de pignor. obs. 8. n. 2.* Obsidum conditio melior & tolerabilior esse cœpit nec enim mutant statum, neque libertatem amittunt, sed dantur in eum finem, ut pax firmetur & pro servandis induciis. Schönborn. *lib. 6. c. 39. Geil. lib. 2. de P. P. c. 2. n. 12. Colen. de Process. Exec. p. 1. c. 8. n. 25.* Et non minus sunt tractandi per omnia, quàm liberi homines arbitrio videlicet boni viri unde & contractus inter vivos celebrare *Augost. Berosius cons. 159. num. 10. vol. 3.* item testamenta facere possunt *Bart. l. Obsides 11. ff. qui testam. fac. poss. Bl. l. 1. n. 19. C. de S. S. Eccles.*

VI. Quemadmodum autem inter cives seu privatos initi contractus, datis fidejussoribus vel pignoribus traditis: ita inter Belli Duces datis aut utrinque aut ab altera parte obsidibus plerumque firmantur conventa atque stabiliuntur, ut jam neutri parti à conventis recedere integrum sit. Nam quando cum hostibus aut etiam cum aliis agitur & dubia fides adest, tunc dantur Obsides in hunc finem, ut metu custodiæ, carceris, imò vitæ periculo dantes strictius obligentur ad conditiones pacis, fœderis initas servandas. *Hering. de fidejuss. cap. 10. n. 282. Hillig. in Don. lib. 15. c. 48. lit. B. in fin. Arum.*

de

de Jur. Publ. vol. 1. disc. 28. n. 105. Sic in fœdere, inter Regem Galliæ & Mauricium Electorem contracto, dabantur Gallo Obsides Christophorus Dux Megelburgicus & Landgravius Philippus junior *Sleid. lib. 24. Et ex hoc Arum. de Jure Publ. vol. 1. disc. 28. n. 104. & seqq.*

VII. Simili modo, quando quis magna cum potestate ad Præfecturam à Principe emittitur, non inconsultum est, ut liberi illius, quasi Obsides paternæ fidei in aula retineantur & rationum reddendarum metu in officio contineatur *Althus. cap. 20. Bodin. lib. 4. de Republ. fol. 658. Tholoz. lib. 22. c. 10. n. 6.*

VIII. Dantur Obsides, prout in thesi 6. dictum est, tanquam fidejussores, adjecta tamen hac clausula, ut Obsides in pœnam Capitalem accipiantur *Hillig. lib. 6. c. 5. lit. E. in not. Arum. d. n. 105.* quæ tamen veteribus ignota fuit, quia semper jure licuit, Obsides, si ii, qui Obsidibus caverant, fidem fefellissent, necare, sed posteris hæc verba sponsionibus adjici placuit, ne Obsides ignorationem juris fecialis prætenderent, aut alienam culpam luere nimis crudele & acerbum dicerent *Bodin. lib. 5. c. 6. Arum. d. loco.* Hinc illud apud *Livium decad. 4. lib. 3.* Philippum Macedonem pro pace cum Romanis habenda Obsides dedisse & inter alios quoque filium Regium Demetrium, qui postea ad patrem reducendus ipsius legatis datus est, ut idem auctor *decad. 4. lib. 6.* scribit. Sic idem *Livius decad. 4. lib. 7.* testatur: Antiochum coactum fuisse, ut Romanis pro observantia pacis veluti aliquod pignus, viginti daret obsides, quos tamen unoquoque triennio alteraret, & porro nullos daret qui vel minores octodecim annis vel quadraginta quinque annis majores essent. Sic quoque cum Volsci fidem fefellissent Romani trecentos Volscorum Obsides securi percusserunt, teste *Dionys. Halic. lib. 6. Et* Tarentinorum Obsides fugientes retracti ac virgis diu cæsi de Tarpejo dejecti sunt. *Livius lib. 35.* Schönborn *lib. 6. c. 39.*

IX. Obses nomen assumpsit ab obsidendo, eâ videlicet occasione, quod Obsessi quondam dabant vades & spon-

sores

sores in publicâ causa pro servandis fœderibus, quos Obsides appellant, prout ex præcedentibus pluribus videre licet. *Coler. de Processf. execut. part. 1. c. 8. n. 5. Hinc est quod volunt* Doctores pro publica causa Obstagium promitti posse, non pro privata. *Bald. in l. ob. as. 12. n. 3. C. de obligat. & act. Felin. in cap. ex rescripto n. 6. in secunda fall. de jurejur.*

X. Verum enimverò argumenta illorum, qui Obstagium tantùm in publica causa promitti posse, contendunt, quàm fortia etiam sint, non tantum tamen mihi posse videntur, ut illam Doctorum sententiam, tanquam veriorem, scilicet, quod etiam inter privatos Obsides dari possint, vincere valeant.

XI. Cum a. veritas magis elucescat, si ex adverso falsitas seu pugnantia ei opponatur, & contraria seu pugnantia, magno Erasmo teste, prout eum vocat, *Everhard. in topic. loco à contrariis n. 6.* lumen orationi, & ut Græci dicunt, *ἐνάργειαν* i. e. perspicuitatem seu evidentiam adferunt. Nullus enim clarius perspicit belli mala & calamitatem nisi qui eam cum pacis commodis confert. *l. un. in prin. C. de caduc. toll. Everhard. d. loco.* Igitur operæ pretium esse duco contraria argumenta adducere; Contrario autem oblato nemo statim cogitet, veram sententiam corruere, sed habeat in conspectu, quod Justin. *monet in l. 2. §. contrarium C. de vet. jur. enucl.* ubi dicitur, debere aliquem pro defendenda veritate subtili animo diversitatis rationes excutere. Ut igitur id ipsum rectius administretur, & omnia ad veritatem inquirendam dirigantur, contraria deinceps erunt brevibus solutionibus refutanda.

XII. Qui inter privatos Obsides dari non posse statuunt, his potissimè utuntur argumentis: 1. Quia liber homo pro causa pecuniaria non poterit pignorari, etsi res defuerint, quæ possint pro debito addici, *c. 2. extr. de pignoribus;* & obligatio pignoris non consistit, nisi in his, quæ quis de bonis suis facit obnoxia, *l. 6. C. quæ res pignori.* Imò creditor, qui liberum hominem pignori accepit, relegatur *l. fin. ff. eod.* Sic jure Authenticorum, qui liberam personam præ-

sumpserit detinere vel pignorare pro debito, ultra pœnam corporalem, cui subjicitur, amittit etiam jus crediti, & refundit tantundem debitori, quem detinuit, §. *quia verò & hujusmodi Novell. ut nulli judic. 134. Sichard. in l. ob as C. de act. & obligat.*

XIII. Ratio 2. Quia liber homo non poterit tradi alicui ob debitum pecuniarium in servitutem, nec perpetuam nec temporalem *d. l. ob as C. de act. & obligat & ibi Sichard.* Nam libertas est res inæstimabilis, ut multa jura & res ipsa declarat, *l. 176. ff. de R. J.* Igitur illa permutari cum pecuniaria re, quantumlibet magna non potest. Esse verò in Obstagio, est species quædam servitutis, quod patet *ex l. 2 ff. de liber hom. exhib.* nam est servitus, cum non aliquid ex animi sententia, sed ex præscripto loco vel mandato agimus, *Sichard. d. l. n. 3. & 4.* Et continere videtur quasi speciem quandam captivitatis, & ita per id infringi jus libertatis, *l. Titio centum §. titio centum ff. de condict. & demonstr. Modestin. Pistor. vol. 2. consil. 1. n. 9. Joan. Köppen. in decis. juris quæst. 3. n. 4.*

XIV. Ratio 3. Quia nemo potest se, pro pecuniario vel civili debito obligare ad carceres, si intra præscriptum terminum non solvat *l. nemo carcerem 2. C. de exact. tribut. l. non est singulis. 176. ff. de R. J. Geil. 1. obs. 17. n. 1. Mynsing. cent. 6. obs. 51. n. 1. & 2. Berlich. part. 2. concl. 27. Felin. c. ex rescripto n. 13. de jurejur.* & carcer regulariter non est inventus, nisi ad custodiam l. aut damnum 8. §. solent de Pœnis. At si probaremus pactum carceris, importaret pœnam, imò quasi hominis caro & corium deduceretur in commercium inclusionis carcerum; prout loquitur *Albert. Brunnus de cessio bonorum 5. quæst. princ. quæst. 20. n. 5. Coler. de process. exec. p. 1. c. 6. n. 27. & 28.* Hujusmodi verò obligatio, quando scilicet ad Obstagium se quis obligat, continet quasi speciem quandam captivitatis seu carceris *l. succurritur 9. in fin. cum l. seq. ff. ex quib. caus. major. Geil. 1. obs. 45. n. 1. Modestin. Pistor. part. 4. quæst. 138. n. 4.* Nam carceri mancipatus dicitur non solum, qui in carceribus est, sed etiam qui extra carce-

rem

rem ità angustè certo loco circumscriptus est, ut ab eo recedere ei sub pœna non liceat per text. *in l. solutum ff. de Verb. Sign. & ibi Gœdd. n. 3. Geil. de pignomt. obs. 9. n. 3.*

XV. Ratio 4. Quia partes pacisci nequeunt, quod non servetur juris ordo: tùm quia de jure non possit inchoari processus ab executione, sed præcedere oportet causæ cognitio & sententia *l. 1. C. de execut. rei judic.* ubi Impp. dicunt: Prius est ergo, ut servato ordine actionem adversus eum dirigas, & causa cognitâ sententiam accpiat. *Joan. Koppen. in decis. quæst. 3. n. 6. Mynsing. cent. 6. obs. 51. n. 2.*

XVI. 5. Ratio. Quia sæpius sævæ necessitatis vi, homines majora promitterent, si modò quicquam inde sperarent. Nam ut proverbium habet: Necessitas est ingens telum, & ut Martialis *lib. 11. Epigram. inquit:* O quantum cogit egestas. *Valer. lib. 7. c. 6. inquit:* Leges abominandæ necessitatis amarissimas esse. Hinc est quod Dd. volunt, tempore necessitatis furari licere, quam sententiam esse communem omnium Canon. & Theolog. *Hoënius dicit disp. 18. th. 10.* Et propterea etiam in jure nostro dicimus, necessitatem non habere legem *c. quod non est extr. de R. J. c. 2. §. fin. de observat. jejun. c. quanto de consuetud. l. item quamvis ff. commun. divid. Geil. 1. obs. 102. n. 8. & de P. P. l. 2. cap. 2. Mynsing. cent. 6. obs. 30. n. 5. in fin. & Tiraquell. latè in tract. de pœnis causa 33. per totam.* Possunt igitur ita quidem in tali necessitatis casu pacisci, verum pactum tale servare non coguntur: siquidem pacta, quæ contra leges vel bonos mores fiunt, nullam vim habere noscuntur *l. pacta 6. C. de pactis.*

XVII. Quod autem in publica causa obstagia valeant, ratio hæc dari poterit: quia multa favore Reipublicæ conceduntur, quæ alias non concederentur, textus est *in l. ita vulneratus vers. multa a. ff. ad leg. aquil. l. utilitas C. de primipilo.* Et publicæ res semper sunt præferendæ privatis, *l. 43. ff. de relig. & sumpt. fun. Sic Gothofred. ad l. 2. C. de patrib. qui filios distr. lit. E. dicit:* Vendi liber homo regulariter non potest, ut hic nec obses dari, nisi pro Publica causa. 2. Quia etiam in Principe tanquam fonte justitiæ constans voluntas

esse debet. Convenit enim Principibus verbum illud (semel locutus est DEUS) & quod scripsi, scripsi: ideoque Princeps unum debet habere calamum & unam linguam & non plures, *Geil. 2. obs. 55. n. 3. & 4.* Inconstantia vero & variatio in Principe maximoperè reprobatur. Fraus cùm omnibus fœda est, inquit *Thucydides lib. 4. histor.* tùm verò iis, qui majori dignitate præditi sunt, imò fœdior quàm aperta violentia, quia vis jure potentiæ, quam fortuna dedit, infertur; fraus verò ab insidiis injusti propositi grassatur. Sic heroicè Franciscus I. Galliarum Rex quibusdam respondit: Etiamsi fides toto orbe exulet, Regibus tamen tenendam esse, qui nullo metu, nullâ pœna nisi virtutis & fidei reverentiâ, ut eam præstent, cogi obstringique possint; quo nomine etiam Theodosium Imperatorem Pacat. *in Panegyr.* laudat, cujus tam certa beneficia, fuisse scribit, ut tàm accepta viderentur, quàm sponderet nec vota hominum falleret, *Arumi. ad A. B. discurs. 5.*

XIIX. Verùm ab hac Doctorum opinione recedentes illis nos adjungimus, qui statuunt hujusmodi obstagii pactum in causa civili inter privatos valere, quo scilicet debitor promittit in casu non factæ solutionis se hæsitaturum in certo & nominato loco neque indè moturum vestigia, donec creditori satisfactum sit. Et nostræ opinionis patronum habemus magnum illum Colerum, *in tract. de Processf. exec. part. 1. c. 8. per totum.* Qui in Elogio suo inter primos sui seculi Jureconsultos summus vocatur. *Ill & Joan. Koppen. in decis. jur. quæst. 3. n. 8. Modestin. Pistor. vol. 2. cons. 1. n. 11. & Quæst. part. 4. quæst. 138. n. 22. Hering. cap. 17. n. 66. & seqq. Wesemb. de fidejuss. n. 5. Geil. 1. obs. 45. de P. P. lib. 2. c. 2. n. 5. & seq. Mynsing. cent. 6. obs. 51. n. 7. & seq. Treutl. part. 2. disp. 28. th. 4. lit. F. Hunn. ad Treutl. d. lit. F.* à quibus tamen divortium facit, *Bachov. ad. Treutl. eodem loco.*

XIX. Nec desunt etiam fundamenta, ac rationes sat ponderosæ & firmæ, quibus idipsum sufficientur clarum reddi posset, quas paucis tantum modo tangemus. Sit igitur I. Quod potest fieri per legem, idem fieri potest per pactum, *l.*

non

non impossibile 50. ff. de Pactis. Leges vero permittunt, ut aliquis detineri possit, donec Domino seu Actori satis fiat, *l. 3. §. si quis eum ff de liber hom. exhib. l. 1. C. qui bon. ced. poss. §. dominus 3. Inst. de noxal. act, Ioan. Koppen. d. l. n. 11. Mynsing. d. obs. 51. n. 3.* Deinde cuilibet permittitur obnoxium capere fugientem, *l. 1. C. ubi quis decur. vel cohor. l. generali lege 54. C. de decur.* imo propriâ autoritate licet capere debitorem fugientem, vel de fuga suspectum, eumque tantisper detinere (scilicet in publico loco) donec solvat aut satisfaciat, *l. ait. Prætor. 10. §. si debitorem ff. qui in fraud. credit.* Idem locum habet in vagabundo, quia qui vagabundus est, nusquàm habitat; textus notab. *in l. ejus qui §. si quis. domicilio ff. ad municipal. & in l. penult. ff. de serv export.* ideoque ubicunque locorum in Imperio forum sortitur & conveniri potest, *text. in l. dies cautio §. Prætor. ait. ff. de damn. infect. Gloss. in l. 1. C. ubi crim. agi oport. in verb. reperiuntur.* Itaque solet Imperator ad preces creditorum contra vagabundos, fraudulentos & latitantes debitores diplomata sive literas patentes (offene Befehlich) decernere in eum finem, ut ubique locorum in toto Imperio prehendi & juri sisti possint; Das sie auff Recht allenthalben im H. Reich angehalten werden mögen. *Geil. 2. obs. 44. n. 13.* Sic quoque jure gentium conceditur aliquem nedum capere sed etiam detinere & servare, *l. 4. ff. de stat. hom. §. 1. Inst. de jur. pers.* Ergo & per pactum quod est juris gentium *l. ex hoc jure gentium ff. de just. & Jur. Mynsing. d. l. n. 4. & 5.*

XX. Secunda Ratio est; Quia obstagium, ut ex definitione patet, est conventio quædam &c. Jam verò humanæ fidei nihil tam est congruum quàm præstare id quod partes inter sese pactæ sunt *l. ex empto ff de action. empti & l. hujus edicti 1. ff. de pact.* Nec in plebejis minus atque in publicis aut illustribus personis exuberare debet fides *d. l. 1. de Pact. & l. 1. de const. pecun. l. 20. C. de transact. Col. d. cap. 8. n. 15. imò pacta* ex bona fide facta legi tamen incognita valent *l. 1. §. qua depositis ff. depositi.* Insuper hic locum habet, quod dicitur pacta facere licitum, quod alias erat illicitum. *C. 1.*

extr. commodato C. contractus ex conventione de R. J. in 6. Nam Prætor ait pacta servabo *l. 7. § ait. Prætor. ff. de Pact.* & ex his ut JCtus *in l. in iis. § Impensator de solut. diserte* ait, naturaliter debetur: hoc est jure gentium *l. cum amplius 84. ff. de R. J.* seu jure gentium obligatio existit. *l. 1. in fin. ff. de pact. l. 1. in fin. de contrah. empt. Wesenb. n. ff. de Pact. n 9.*

XXI. 3 Rat. Quanquam liber homo regulariter non possit Obses dari nec poni in Obstagio, *Felin. de cap. ex rescrip. n. 6. de jurejur.* tamen certi ac indubitati juris est, quod quilibet juri suo pro se introducto renunciare possit. *l. si quis. 29. C. d. Pact. Et* qui vigore pacti sibi ipsi legem dixit, jure suo usus existimatur *l. & 2. C. si serv. expert. ven. L. 1. C. si mancip. ita. fuer. alien.* Ratio hæc est: quod qui ipse sibi specialiter in omnem eventum cavit, cautelis juris non indiget *l. 1. §. si convenit. 6. ff. depositi l. & habet 15. 9. cum quis de re ff. de precar. l. 2. C. de execut. rei jud.* Voluntas siquidem domini excusat factum *l. qui mtiario. 30. ff. de pignoratit. act. l. 6. ff. de pact.* Et alibi dicitur: Conventionem partium. Præsidali jussioni æquiparari. *l. 1. C. si. in causa. judic. pignus, cap. l. pignoris causa. 11 C. de pignoratit. act.* Sicuti autem vim non committit, qui Prætoris jussu ac mandato possessionem ingreditur *l. 11. ff. de adquir. vel amit. poss.* nec dolo malo facere videtur *l. 167. de R. J.* ita quoque à vi vel dolo malo excusatur, qui ex pacto aliquid agit *Bart. in. l. creditores 3. C. de pignor.*

XXII. 4. Probatur sufficienter *ex c. ex rescripto extr. de jurejur. & l. 2. C. de patrib. qui fil. distr.* Cujus legis vi pater filium proprium in casu necessitatis vendere potest. Ergo ipsi quoque licebit filium Obsidem dare. Cui enim licet quod majus est, licebit utique quod minus est, *l. 21. de R. J. Joan. Köppen. in d. decis. quæst. 3. n. 10. Felin. d. cap. ex. rescripto. n. 5.*

XXIII. 5. Propter bonum finem: Cujus autem finis bonus est, illud ipsum bonum est, *Aristot. 3. Topicor.* imò finis nobilior omnibus quæ sunt ad finem, *l. cum aurum 19. §. perveniamus. ff. de aur. & argent. leg.* Obsides verò dantur ut creditores magis de fide servanda certi sint & eò citius solvatur.

vatur. Hinc Festus vocabulum Obsides vult compositum ex ob & fides per mutationem literæ, ac dici Obsides, quasi ob fidem datos.

XXIV. 6. Quia non minus etiam in Imperio Romano antiquioribus constitutionibus Obstagium fuit concessum, uti patet ex constitutione *Imperiali Augusta Anno.* 1548. edita tit. vom wucherlichen contracten. §. verba sic habent: So auch in Geld-Verschreibung auf Bürgen in Leistung zu mahnen gestellt wäre oder würde/ wollen wir hiermit geordnet haben / daß dieselbige Verschreibung nicht aus dem heiligen Reich Teutscher Nation veräussert/ noch der Verkäuffer oder Bürgen so dem Reich unterworffen / daraus eingemahnet werden sollen rc. ubi fidejussores ad Obstagia obligati extra fines Imperii vacari prohibentur, consequenter ergo per ratiocinationem à contrario sensu intra fines Imperii illud concessum fuisse nullum est dubium. Cum unius exclusio alterius sit inclusio & econtra *l. cum prætor 12. ff. d. judiciis & ubi quisq;.* Insuper argumentum à contrario sensu in jure est fortissimum ut dicit *JCtus in l. ff. de off. ejus cui mandat. est. jurisd. & ibi Gloss. in verbo fortissimum l. 18. ff. de testib. Everhard. in locis legal. loco à contrariis n 1.* Sic etiam alias dicitur prohibitum ad certum tempus post illud tempus censeri permissum *l. pater §. fundum de legat. 3.* Idem ergo in eo, quod prohibitur ratione certi loci. Nam à tempore ad locum sæpe arguunt *JCti. si merx. 4. ff. de condict. tritic. Modestin. Pistor. cons. 1. n. 16. Geil. 2. obs. 45. n. 1*

XXV. 7. Etsi nullo alio jure commonstrari ac probari posset, valere pactum Obstagii inter privatos, quam de consuetudine, consuetudo tamen habetur pro lege *l. 32. l. 33. ff. de legib. Sic dicit Justin. in §. ex non scripto Inst. de J. N. G. & C.* Diuturni mores consensu utentium approbati legem imitantur, cum quo consentit JCtus in *l. 35. ff. de legib.* Quæ longa consuetudine comprobata sunt, ac per annos plurimos observata, velut tacita civium conventio, non minus, quàm ea, quæ scripta sunt, jura servantur, imò consuetudo cujuslibet loci legibus scriptis & juri communi derogat,

l. 2.

l. 2. C. quæ sit longa consuet. Pistor. d. l. n. 12. Obstagiis verò consuetudo ferè sola observandi auctoritatem peperit, ut inquit *Felin. d. cap. ex rescripto n. 8. versu tamen sustentabilius puto dictum Baldi &c* Sic horum Obstagiorum usus, teste Geilio in Germania inter Nobiles præsertim, non est infrequens, & si in causa civili, puta mutui vel alterius contractus, pacta conventa sub Obligatione Obstagii non servantur, debitores vel eorum fidejussores, werden in die Leistung gefordert/ hoc est interpellantur literis creditorum, ut se juxta oligationis formulam loco & tempore convento sistant, non recessuri donec promissis satisfaciant: non sistentes se, famosis picturis publicè ubique affixis mirabiliter traducunt, diffamant tanquam perfidos & perjuros, ut qui fidem datam & promissam contra officium boni viri fefellerint. *Coler. d. cap 8. n. 67. Geil. de P. P. l. 2. cap. 2. n. 6. & 1. obs. 10. n. 8. Hering. de fidejuss. cap. 19. n. 93.* Et talia Obstagia in Camera sæpius approbata esse, inquit *Geil. 2. obs. 45. n. 1.*

XXVI. 8. Sic quoque Obstagium valet & conservandum est, de jure Soxonico communi, per text. *art. 22. lib. 2. & art. 11. incip.* wer Eyde gelobet/ *in fin. lib. 1.* Land-Recht seu speculator: ubi dicitur, eum, qui sub Obstagio debet pecuniam, liberari ab Obstagio, si ad diem solutioni dictum, pecunias debitas offerat, creditor autem acceptare recuset, etiamsi interim à debito ipso haudquaquam liberetur. Igitur iterum à contrario sensu argumentari commodè poterit, si non offert pecuniam, ad Obstagium manet obligatus. *Moller. semestr. lib. 3. cap. 30. n. 3. Modestin. Pistor. part. 4. quæst. 138. n. 24.*

XXVII. Nec obstant, quæ à dissentientibus in contrarium sunt adducta: ad 1. cuius argumentum hoc modo responderi poterit? Liberum hominem non ita obligari, ut servus fiat, aut in eo jus reale constituatur tanquam in pignore, ita ut possit eum locare & pignorare aliis, talia enim fieri prohibitum est, & pœnam merentur, sed eousque tantum ut detineatur, donec fiat quod pacto conventum est. *Bald. l. 2. n. 9. C. de patrib. qui fil. distr. Felin. in d. cap. ex rescripto n. 7.*

Geil.

Geil. de P. P. lib. 2. c. 2. n. 7. Joan Köppen. d. quæst. 3. n. 13. Deinde respondet, *Coler. d. l. n. 6. ad Novel. 134.* dicendo, loqui nempe illam de non consentiente, ut non possit invitus detineri, secus verò volens, cui non fit injuria, *l. cum donationis C. de transact. l. 1. §. usq; adeo, de injur.*

XXVIII. Secundò respondetur negando scilicet, quod Obses in servitutem detur, & quod per illam obligationem jus libertatis infringatur, nam poterit sese solvendo statim liberare & facultatem recedenti consequi. Igitur non detinentur in causam servitutis aut alicujus ministerii, sed ut liberi homines, ut pacta tantummodò solidius serventur, *Coler. d. cap. 8. n. 16. Modestin. Pistor. vol. 2. cons. 1. n. 16. Felin. d. cap. ex rescripto n. 9. Geil. 2. obs. 25.* Itidem dicit *Bart. l. 1. n. 5. C. qui bon. ced. poss.* carceratum debitorem non effici servum alterius cum solvendo vel bonis cedendo liberari possit.

XXIX. Tertiò iterum negamus, quod nemo possit pro pecunia ad carceres se obligare, sed distinguendo illud omninò affirmamus. *Sic Zasius singul. respons. lib. 2. c. 8.* dicit pacta valere, ut debitor post moram carcerari possit, quia inquit carceri aliquem includere pro debito per magistratum, non est actus illicitus, sed à jure permissus, *l. 1. C. qui bon. ced. poss.* si igitur est actus licitus, utique in pactum venire potest *Geil. de P. P. l. 2. c. 2. n. 8. Hunn. ad Treutl. vol. 2. disp. 28. thes. 4. l. F. Coler. d. part. 1. c. 6. n. 45. Mynsing. cent. 6. obs. 51. Berlich. part. 2. concl. 27. n. 7. & seqq.* ubi dicit, disertis verbis ab Augusto Electore constitutum esse, quod tale pactum valeat, & debitor in casu moræ se ad carceres obligare possit, modò creditor non propria authoritate, sed per ministros publicos, eum capi & carcerari faciat: & illud non tantùm in viris, sed & in mulieribus obtinere. *Novel. Elect. part. 2. const. 21. & ibi Dan. Moller. in comm. n. 8. Secus vero de jure civili. Hering. de fidejuss. c. 17. n. 77. & Berlich. d. l n. 11.*

XXX. Quartò respondemus regulariter quidem processus non debet inchoari ab executione, verum fallit, si aliud pacto est introductum. Nam si in hoc semel concordârunt partes, quod ad executionem paratam procedatur, absque

ordine judiciali, Prætor nullo alio discusso justam partium conventionem sequi debet *l. tale pactum 40. §. qui provocavit. ff. de pact. Coler. d. part. c. 5. n. 79. & seqq. Felin. d. cap. ex rescripto n. 14.* ubi videre licet, in quibus hæc regula non procedat.

XXXI. Ultimò respondemus: Absolutam & præcisam necessitatem legem non habere; verùm hæc necessitas talis non est; siquidem debet aliquid operari, unde se sustentare possit, vel potius mendicare, quam fidem fallere. *arg. c. clericus victum & c. clericus quilibet distinct. 91 juncto c. cum voluntate §. prædicatores in fin. extra 1. de sent. excom. Coler. d. c. 8. n. 96.* & quis perversorum non prætensurus esset necessitatem, qui vel laborare, vel alio modo honestè se alere nolit.

XXXII. Cùm autem non tantùm à debitoribus principalibus, sed & ab ipsorum fidejussoribus Obstagia promittantur, *Treutl. d. disp. 28. lit. F. & ad eum Hunn. ibid. quæst. 30. Dan. Moller. semestr. lib. 3. cap. 30. Hering. d. c. 17. n. 66. Coler. d. c. 8. n. 11. & seqq.* Major dubitatio residet, an hi possint sese ad Obstagium obligare, dissentientes talibus utuntur argumentis, Fidejussorem nempè non posse in aliam rem obligari, quàm principalis, *l. si ita fidejussorem 42. ff. de fidejuss.* sed cum obligatio principalis consistat in dando, (quòd indubitati juris est: siquidem in contractu mutui versatur obligatio dandi, quia mutuum inde nomen accepit, quòd de meo fit tuum *l. 2. §. appellata. si cert. petatur.* Unde & dicit *JCtus in pr. illius l.* quòd in mutuo non recipiamus eandem speciem, sed idem genus. Hinc est, quòd mutui datio, *ut ib. § 1. consistat* in his rebus tantùm, quæ pondere, numero, mensurave consistunt, quia earum functione in creditum ire possumus, per solutionem magis, quàm speciem, quia ita datur pecunia, ut accipientis fiat, & quandoque non eandem res, sed alia, ejusdem naturæ & qualitatis reddatur, *§. 1. Inst. Quib. mod. re contrah. oblig.*) Hæc autem, scil. fidejussoris, in faciendo, quæ sunt diversæ species *l. stipulationum 2. in pr. & l. 75. §. 7. ff. de Verb. Oblig.* Videtur negari non posse, quin fidejussores

hoc

hoc casu ad aliam rem sint obligati. *Pistor. d. quæst. 138. num. 3.*

XXXIII. Nec insuper obligari posse in causam graviorem *l. Græce 9. §. 7. & ibi Bart. l. 17. §. 1. ff. de fidejuss. Sic dicit Moller. d. c. 30. n. 2.* illud commune esse in universis, qui pro aliis obligantur, ut si fuerint in duriorem causam adhibiti, omni modo non obligentur. *d. l. Græce :* duriorem autem multis modis hoc pacto fidejussorum causam fieri, negari non posse; cùm ipsa experientia abundè testetur, quanto cum detrimento, non facultatum tantùm, sed & valetudinis, & æternæ non rarò etiam salutis, fidejussorum, & illorum, quos illi secum adducere solent, hujusmodi obligatio sit conjuncta.

XXXIV. Verùm respondemus 1. cum *Pistorio d. cons. 1. n. 21. istam 42.* loqui de alio & separato casu, ubi nempe fidejussor se ad aliud obligarat quàm principalis debitor, scilicet, ad frumentum, hic verò ad pecuniam. Hoc loco autem fidejussorem in aliam causam non obligeri. *Pistor. d. cons. & d. quæst. 138. n. 7.* Æquè enim se obligat ad solutionem, vel in casu moræ ad Obstagium. *Col. r. d. c. n. 13. & seqq.*

XXXV. Ad alterum respondetur: Etsi fidejussor non possit in causam graviorem obligari, tamen potest efficacius & firmius, quàm debitor ad eandem fidejussor *l. quod enim l. Marcellus ff. de fidejuss. Locamer. in notis ad Inst. tit. de fidejuss. §. 1. l. D.* causam obstringi: puta instrumento, quod executionem habet paratam *Bart. in l. si quin. n. 11. ff. de fidejuss. Bl. in l. 6. C. Mandati.* aut adjectione alicujus pœnæ, vel facti *Gl. in l. 66. ff. de fidejuss. Wesenb. in r. h. t. n. 5, Treutl. d. disp. 28. l. F. & ibidem Hunn. Pistor. d. quæst. 138. n. 8.* Sic pro debitore simpliciter obligato, per instrumentum, contra quod nulla de jure communi proditur parata executio. *l. minor. 25.* annis cui fidei commissum *40. ff. de minor.* Fidejussor in eventum moræ principalis executivè se obligare potest. *Bart. in l. 34. n. 2. ff. de fidejuss. l. Marcellus ff. ibid. l. 127. in fine de V. O. Coler. d. part. 1. C. 10. n. 406.* Neque causa durior est, siquidem facilius est facere, quam dare *Gloss. in l. un. verbo damnum C. de sententiis quæ pro eo quod interest:* & si

 ipsis

ipsis Obstagium est damnosum, possunt sese statim solutione debita ab hoc liberare. *l. 62. ff. de fidejuss. Pistor. d. quaest. num. 7.*

XXXVI. Praejudicium quoque affert Pistor. d. l. n. 11. in causa Anthonii Beust, contra Johannem Sternberg / quae missa est ad facultatem Juridicam, Anno 1564. mense Augusto, in qua facultas habuit ejusmodi obligationem pro valida, & ex ea condemnavit fidejussorem conventum.

XXXVII. Sic etiam dicit *Hering. d. cap. 17. n. 76.* Mulierem etiam fidejubendo se ad Obstagium obligare posse, sed illud fit tali modo. In fall aber ich oder meine Mitbeschriebene säumig würden / will ich nach der Gläubiger Willen und Gefallen auf Erfordern einen ehrlichen/fürnehmen Mann gen N. zum Einleger schicken / ꝛc. Nam ipsam in Obstagio in publicis diversoriis, sive popinis haerere, admodum foret scandolosum *argum. l. optimam. vers. quas naturalis pudor non omnibus C. de contrah. stipul. & auth. hodiè C. de custod. reor.*

XXXIIX. Praeteres hoc loco dubitatio non exigua occurrit, an nimirum fidejussor obligatus ad obstagium, in eventum non factae solutionis, si exigatur pro satisfactione videlicet crediti, vel pro ingressu Obstagii, requisitus, possit excipere de prius excutiendo principali? *Et respondet Coler. d. p. 1. c. 10. n. 405.* eum audiendum non esse, quantumvis Authentic. praesente *C. d. fidejuss.* non fuerit specialiter renunciatum. *Et est text. in d. c. ex rescripto ib. dedit Monachos & uxorem fidejussores*, junctis verbis, *conventionem faciatis adimpleri.*

XXXIX. Nec minus haec quaestio hoc loco notatu digna est, An videlicet pluribus fidejussoribus Obstagium ingressis, in aliquo diversorio, quos habitâ fide de pretio, hospes per annum jam exhibuerat & alimentaverat, unus ex illis satisfaciendo hospiti de sua parte, pro expensis liberet suam fidem, ita quod dominus hospitii ipsum dimittere cogatur, absque eo quod solvat etiam pro sociis? Et Neg. Si nempe se in solidum obligarunt, cum renunciatione Epistolae D. Hadriani, sic-

ni, ſicut unus ſolvendo partem ſuam, non liberat fidem ſuam, niſi de quotis etiam confidejuſſorum ſatisfaciat: Ita idem eſt in acceſſoriis hujus obligationis in effectu nempe Obſtagii, ut ipſi pedem inde movere non integrum ſit, niſi pro expenſis tam ſuis, quam aliorum, etiam Obſtagiatorum & correorum debendi, ſatisfaciat. *arg. l. 178. ff. de R. J. acceſſorium extr. eod. in 6. Coler. d. c. 10. n. 413.*

XL. Quantumvis autem debitor principalis detineatur, non liberatur tamen exinde fidejuſſor, quin is etiam capi poſſit, ſic etiam quantumvis creditor miſſus ſit in poſſeſſionem bonorum debitoris, fidejuſſor tamen nihilominus æquè, ut prius obligatus, remanet *Coler. d. l. n. 40.* Siquidem electio unius remedii executivi non præcludit viam aliis, quando per primum non eſt ſatisfactum creditori, *Angel. in l. qui reſtituere 68. n. 3. ff. de rei vinidc.*

XLI. Valet Obſtagium & obſervandum eſt, non tantum ſi jurato, ſed & ſi abſque Jurisjurandi religione ſit promiſſum, cum non tàm conſideretur ipſum juramentum, quàm interpoſitio fidei pro præſtandis conventis *Coler. d. l. n. 11. Piſtor. d. quæſt. 138. n. 23. Felin. d. cap. ex reſcripto n. 20.*

XLII. An ceſſio bonorum liberet debitorem ab Obſtagio, inter Doctores controvertitur. Nos ſalvis aliorum judiciis facimus cum Geilio *l. 2. c. 45. n. 6.* Qui, debitorem per legitimam ceſſionem ab Obſtagiis liberari, ſtatuit.

XLIII. Poterit autem Reus extrajudicialiter interpellari per creditorem, ut conventionem Obſtagii adimpleat, ſi verò requiſitus ſe ſiſtere nolit, judex rei adiri poterit, ut compellat debitorem, præſtare conventa ſolvere nempe, aut præſtare Obſtagium.

XLIV. Obſes nihil amplius habens facultatum, unde hoſpiti de precio cibi ſatisfacere poſſit, cui propter inopiam hoſpes denegat ulteriora alimenta, an excuſari poſſit, ſi recedat ab obſtagio, dubitationem non minimam affert? Ita quidem ait *Coler. d. l. n. 69.* ſed poſtmodum addit, rectiùs & conſultiùs eſſe, cum conſenſu creditoris hoc facere.

XLV. Cæterùm, cùm magnus Obſtagiorum abuſus

 ſit,

fit, illaque extremo debitorum malo, & nullo creditorum commodo fiant. *Geil. d. obs. 45. n. 6.* imò nil nisi meræ crapulæ & heluationes sint, *Hering. d. l. n. 69.* Siquidem ut *Dan. Moller. d. c. 30. n. 7. ait:* Mos in eo consistit, ut, nisi illi, qui ita obligati sunt, unà cum iis, qui officii & honoris causa ad ipsos ventitant, toto tempore durantis Obstagii, nullo prorsus sumtuum habitâ ratione (id enim plerumque expressè literis cautionum inseri solet) dies noctesque cibo & potu se ingurgitent, & vel dimidium saltem diem ab helluationibus cessent, pactis non satisfecisse videantur: & fatetur, ipsum vidisse aliquando in hospitio publico, in quo quidam erant in Obstagio, in eo conclavi, quo illi utebantur, vitra vino & cerevisiâ plena supra mensam suspensa, ne quis fortè ingrediens, ut ajebant, contra legem conventionis vinum & cerevisiam in promptu non esse causaretur. Qua ratione brevissimo tempore tantum pecuniæ in Obstagiis consumptum est, ut quantitatem crediti longè superaret, nec tamen eò magis creditori satisfactum, quin potius, quibus antea difficile erat solvere, eos prorsus non solvendos factos. Igitur *novissima Constitutione Imperii Anno 1577. tit. 17. rub* von wucherlichen Contracten, §. Wiewohl auch in des Heil. Reichs Policey-Ordnung ꝛc. Obstagium sublatum est. Uti etiam Elector Saxoniæ per omnes suas provincias abrogavit, *const. 22. part. 2.* §. Wir wollen auch ꝛc.

Et sic hujus Disputationis terminalia sunto.

DEO sit laus in secula seculorum! Amen.

Præ-

Præstantissimo & Eruditissimo

DN. RESPONDENTI,

SSt. Legum Cultori indefesso, Amico suo plurimùm dilecto.

DUm celebrant alii torpentia templa Vacunæ,
Pulvinarque Erebi molle furentis amant:
Desidiæ fugitans, adiosa sacella Themistæ
Ingrederis, Gruntzi, Flosculè clare Dices:
Ingeniique novos fœtus exponis, aperta
Præclaræ mentis quæ documenta tuæ.
Fibritus opto tuis tot prospera dona Camœnis
Hortis quot riguis lilia Flora serit.
Promoveat Zephyrus fortunæ vela benignus,
Ut portus cymbam mulceat alma quies.

gratulationis ergò L. Mtoq. scribebat

ORTHOLPH. FOMANN D.
PRÆSES.

Eximio Dn. Respondenti Amico suo charissimo S. P.

PRopugnare Themin privo conamine doctus,
Publica conscendis pulpita, sacra loca;
Et quam privatim crebro defendis, aperto
Fortiter hac illam Marte tuere die:
Conatus laudo, Gruntzi, ferat, opto, fideli
Publica Cultori præmia Sacra Themis.

deproperabat

GODFRIED FIEBIG D.

FINIS.